

ما جزئی کا رخا سے سحر ہے کہ کہیں بیخ و بن نہ جڑاں ہوئی ہیں ایشیہ محمد حیدر صاحب کا کلام خلاصی اولہ نمبر ۱۲

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE4274

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بعد حمد و غفار و نعت سول مختار و منقبت آل اطہار و محدث اصحاب کیا
 خاکسار حقہ الانام فروغی تخلص غلام احمد نام متوطن تجارہ علاقہ الورندیں
 فارسی جہانگیر آباد مدعا نگار ہو کہ ایک وزیر القدر گرامی منش سعادت گین
 زین العابدین لیاقت گرین حمید الدین سعید ارین پهل حسین مقبول بارگاہ
 لم نزل محمد فضل نے مجھ سے کہا آج تک کوئی ایسی کتاب لا دیر شوق انگیز کم
 جسکو لڑکے رغبت سے پڑھیں یا دگرین فائدہ اٹھائیں نظر سے نہیں گذری اگر
 آپ توجہ فرما کر ایک مصابہ فیہ اطفال حاوی الفاظ کثیر الاستعمال خالی از زوائد
 تالیف مائیں تو ہم لوگ بہرہ دانی پائیں کلمہ انکی خاطر عزیز اور برخوردار نو چشم محمد زید
 مد عمرہ کی تعلیم مد نظر تھی اسلئے میں نے یہ سالہ چار سو بیس شہر کا تفسیر بنایا لیس
 ہینیا لیس لغت کتب معتبرہ لغات مثل منتہی الارب منتخب لغات غیثات اللغات

شمس اللغات نقائس اللغات بہار عجم قمر بان قاطع مویہ الفضلہ درمی کشا غور
 سوا سخا کے عطا فی نامہ کی طرز پر ترتیب دیا یعنی اول سے آخر تک شعرا کو
 چرخم کیا اور ہر جگہ بارہ بارہ شعر لکھے تا لڑکوں کو بیگینی کا مل طور سے یاد
 لغات ضروریہ پر انکو عبور حاصل ہو فیض شاہ جانی کو نام سے موسوم کر کو بواسطہ علم
 زمان فائدہ و درجہ وی مقبول و منقول جامع فروع و وصول جبریت پیر مولانا محمد شمس
 سہوانی متہم مدرس ریاست بامید پیریانی بحضور فیض گنجور کو کتب برج قدردانی تہنیر
 فیض سانی علم دوست ہنر پرور رعایا نواز عدل گستر شہسری خصال قمری اہل کمال شاہ
 بہادرم جناب نواب شاہ جہان سلیم صاحبہ کون آن ایڈیار رئیس لاہور عظم طبقہ اعلا
 ستارہ ہند و رئیس بھوپال دام اقبالیہ پیشکش کرتا ہوں خدا کرے پسند خاطر خاد
 ہوا و رعایا صی مورد انعام و عطایہ دہ بارگاہ ہی جہاں سے ہنرمندوں کے دامن آمال
 نقد مقصود سے لالا مال ہوتے ہیں اور اہل فن اپنے جوہر کی قدر دیکھ کر نہال ہوتے ہیں

کرہن تعریف کیا شاہ جانی	کماں سے لاون گویا بی زبان	گرم مین حاتم طائی سے بڑھکر
عدالت مین ہر کس سے فزون	عجم سے تا عرب سے نام اُسکا	شرعیت پروری ہر کام اُسکا
سانت کو ہر اُسکی بات پڑنا	شرافت کو ہر اُسکی ذات پڑنا	شریفوں کی ہر وہ لجا و ماوا
غریبوں بکیوں پر رحم فرما	جہان مین جب سے اُسکا دور آنا	بہت سی خبر مین ہمراہ لایا
بھلائی کی چلی باد بہاری	ہوئی علم و ادب کی نہر جاری	بصد حشمت ہے یارب سلا
بڑھے ہنرم و قار و عمر و دست	ناظرین ہنر مین اگر مین کہیں غلطی پائیں	نوازش فرمائیں

حرف الالف متضمن یک صد و نوزده لغت و تشبیه

خالد و حمن حیدر و در گار	ایزد و الله یا هم کردگار
نار سازا بد تقی پرستگار	احمد و حامد محمد مصطفی
دهر تی بوم ارض وزین غیر آفتاب	آسمان خیم و ساگردون فلک
مشغله شغل و عمل کردار کار	امرو فرمان و مثال ارشاد حکم
اوس شبنم نرم باران طل بهار	ابر بدلی غنیم تندر در عرج
خاندان و دودمان کنیا تبار	لخ بدار بهائی بی بی بنت دخت
خازنه سالی نهو کشته ستار	آخت خواهر آیا همیشه و بهن
جنازادون وضع حبلی باردار	امراة عورت مونس نازن
جیب ولی مونس حبیب و دوست یار	انس خلقت خب محبت دوستی
مضطرب بیاب مضطربیت یار	آرزو خواهش تمنا اشتیاق
بامزه خوش طعم باضم خوشگوار	اکل خوردن کھانا و تری قوت یز
بهر سفر جل آبی مرغان نار انار	آم تغزک آینه کیکه طلح موز

کلاس
سلطان شاه کبریا که چون نمودن در آید بی حکم
استری ملکات و نمودن

بناج

حرف التار الهندی متضمن یک صد و شصت و چهار لغت و نسخ

۱۲
هندی

ایک ایک واحد آحاد آربع چهار
 اسپ کره هوی و ممره تجار
 جانگیا تنیان پاجامه ازرا
 آفتابه لوٹا کوزه گر گھبار
 پھول گل ریحان گانگا شوک خا
 رونق آدین سو بهار ایش سدا
 خواری دولت مبتدل مخدول خوا
 سرکه قتل ریحار و ریحالہ اجار
 تقویت قوت بهر وساعتا
 بار چو لھا و بگداں منقب طوا
 در با معشوق بت شاہد نگا
 کھائی خندق حصن بار و در حصا

چند

چند

چند

چند

چند

ٹھنڈا بار و سرد تانا گرم حار
 ٹوٹا بو گھوڑی مرکہ مادیان
 ٹکڑا رقصہ پارہ قطعہ شقہ سخت
 ٹونٹی بکٹل نائزہ ماشورہ تول
 ٹہنی غصنہ شاخہ کوئل شتخ
 ٹھاٹھ آرایش تجل زیب زین
 ٹھٹھا سخریہ تسخر سخرہ ہزل
 ٹھوس مصمت مرخلو خالی تہی
 ٹیڑھا کج کرہ خم کجی بل بیج و باب
 ٹھیکری برزن برشتن بھونتا
 ٹیکا شقہ متھدی شتخا و حنا
 ٹیلا تل تودہ گر پوہ ٹیکرا

چند

چند

چند

چند

چند

کمر بکمر و صند و سکون سکون و سکون
 کمر بکمر و صند و سکون سکون و سکون
 کمر بکمر و صند و سکون سکون و سکون

حرف الثانی المثانیة بتضمین یک صد و سی و شش لغت و نسخه

ثُمَّ حَقَّقَ تَسْمِيرًا وَسَوَّاهُ عَشِيرَةً

شاقب و تابنده رخشان مخلی

ثبت لکھنا فرمودہ حاتمہ قلم

تہیستان چوچی جھاتی ضرع

تغزو ندان دانت سین گزیش

ثعلب و روباه ششم لوٹری

تفضل تلخیص تہ نشین و درویش

ثقل بیماری من گران بیماری

تک و سربا برب و جازا از خم خصر

ع ن ع ع ن ع
الحمد لله رب العالمين وسوره اخ حشر

ع ن ع ن
نفع و فایده سود و تراش

ثوب كذا باره نرحامه خستما

اگلا پیشین و سلف چچلا اخیر

روشن و بیضا و خشنه میر

نقشی و کاتب نویسنده و پیر

دو ہندو شیدن کین در دودھم

بُنکیان کھڑن جتن ترف وینیر

عجل تخمیر آب زہہ نہ غالہ فریہ

دہن روغن تیل اکھا گرہہ بخیر

ع ف م م م ع
سٹری جولان بند با قیدی اسیر

عین منبع چشمه تالاب آگر

ع ع ن م ت
سہو حڑا گدا رگو و مستدر

ف م م ف ع
سکالار حیدر خان و آفانک

نہیں ہے۔

دعای

7

۱۰۰

۱۰۰

五

حرف الحیم العربی متضمن یک صد و نوزده لغت الهی

خامس آمرزنده بخشنده غفور ع ن ت ع	جرم و عصیان و گناه فسق و فحور ع ن ت ع
فاسق و بدکار تر دامن مجور ع ن ت ع	جانی آثم عاصی و مجرم آثم ع ن ت ع
برق تابش خورشید لعل نور ع ن ت ع	جام ساغر ساکنین کاسه ابلاغ ع ن ت ع
دور تر آئینه تعبید و گال دور ع ن ت ع	جامکان موضع محل بقعه جلوه ع ن ت ع
بها گنه والا گدازنده نفور ع ن ت ع	جبین نامروی بجا نیت بزرگی ع ن ت ع
عاقل و فرزانه فاطن ذی شعور ع ن ت ع	جبهه سیما ناصیه ماتھا جبین ع ن ت ع
کابلی سستی کسل فقرت فقر ع ن ت ع	جده وادی و آواجد غمّه پیری ع ن ت ع
عیش عشرت خرمی بخت ضرور ع ن ت ع	جشن شادی حظ خوشی ذمت طاهر ع ن ت ع
خشر محشر ساعت و یوم النشور ع ن ت ع	جو کچه آنچه هر چه جب هر که ادا ع ن ت ع
زار و بلا غمت تحفت لاغر فقور ع ن ت ع	جهری آژنگ آژده سلوک شکنج ع ن ت ع
گول احمق آلبه نادان بے شعور ع ن ت ع	جمل ناوانی سفه محقق آلبی ع ن ت ع
باطل و فریہ فتنه ناراست زور ع ن ت ع	جهوت کذب و لغو بطلان و دروغ ع ن ت ع

ن حایب و درین حیم

و درین حیم

و درین حیم

و درین حیم

حرف الحیم الفارسی متضمن یک صد و شصت و پنج لغت و نسخ

چاقو کز لک کار و سکین گات
چمکا صامت ساکت و هوش خوش
چار مغز و گردگان اخرو و خور
چمنا آتشگیر حین و حلقه
چرخ قنبر و کبر آفت ذکر
چرم صرم و جلد چمرا کمال
چرخ می تو زین بند بر جن رود
چشم امید و توقع محنت آس
چو طرنا مستغن هلدن چو طر
چمیری لونڈی جاریه داه و کسر
چھالیا فلفل سپاری کھه کات
چھتا فهد و لوز و کس و خرس و کھر

آره اژه برما شقب گرد بر
 ساس خوشدامن خوش ستر خسته
 گیهون گندم فوم خطر قح بر
 موشکا تر جان موتی خرد ایدر
 سفره تنقید مرز کون است و
 سفره و شکرده رانی چرمه بر
 پیچیده و نال قفا خلف دُر
 مطلب و مقصد مراد و کام و
 متلی مملو بحب البریز پیم
 عبد مملوک و غلام آید و
 سخت ترس و صلب بشواری
 اوطنی ناقه بچراشته شتر

۱۰۰

六

آدم و حوا
نوح و قاي
اسماعيل
ابراهيم
يساى
داود
سليمان
عيسى
موسى
هارون
يونس
زكريا
يحيى
عيسى
المرسلين

59

32

حرف الخاء المعجمة مضمون یک صد و السجده لغت و نسخه

خل محب مخلص انیس و همگیا	دوست هم درد و موافق سازگیا
خال مامون غم عمو آود و حیا	والده مان اُم مادر مام مار
خچر استر بغل ماده گاؤ گاے	نیل گایے نیله غیر و خر حمار
خربزه بطیخ کھیرا باد رنگ	یستہ فسٹون ککڑی قنار و خیار
خضم دشمن مدعی حاسد عدد	دشمنی خصمی حسد کینه نفار
خطبه منگنی خواستگاری غاومی	صاحب خانہ مکیں و خانہ دا
خفت موزہ تجوتی یا افزا نعل	لاٹھی مطول و عصا زو ضرب مار
خفیه پوشیده چھپا مخفی نہان	بر ملا پیدا ہویدا آشکار
خوردنی کھانا خوش مالکول طعم	باسی بائست نا شتاریق و نہا
خوشہ بھٹا بال شنگ سنبله	باجره گاؤرس ڈرہ زرت جوار
خویشی اپنایت قرابت رشتہ حم	بھائی بندایا یگانہ رشتہ دار
خشت آجر اینٹ آگ جونا کلس	کوٹ بارہ قلعہ رابض قلعہ دا

نکاح و نیاہ

نکاح و نیاہ

حرف الدال المله متضمن یک صد و سبست نهفت و انشع

داخل و اندرون آتی بیج در	خارج و بیرون بیرون باهرید
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
داد انصاف و عدالت محبت	عادل و دادار منصف و ادگر
ع ع ع ع	ع ن ع ن ع ن ع ن
درد و دگر ریج و عتقا صدمه گزند	رحمت و انذا اذی آزار ضرر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دوخ و هووان دود و دشان چگنی و مد	جرمه اخگر خورده چنگاری شرر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دسوان عاشر تیسر اثنال سوم	ثانی آخری و دوسرا دیگر دگر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دشمنه خنجر بینه مغفر تر که خود	دشمنه و رقه جبهه ترش اسپر سپر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دیره چابک تاز بانه کوثر اسوط	بارگی اسب و فرس و موی نفیر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دم نفس موی روان جان نفس روح	مستقر ماوی وطن موطن مفر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دوده کاجل تسمیه محل و تو تیا	ایره مرو استر بطانه آستر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دسته موسل بدق باون اکملی	خشک یا بس سوکها ایتس خشک
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
دوش منکب شانه عاتق کندھا	خصیه خایه لنگ فرزندون ذکر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن
درجه رتبه مرتبه تکلیف و جباه	طنطنه شوکت شکوه و شان و فر
ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن

ن

ن

ن

ن

ن

ن

ن

حرف الدال الہندی متضمن یک صد و سی لغت و نسخہ

خویش اپنا آجینی بیگانہ غمید	ڈانڈ حبسہ مانہ کمی نقصان ضمیر
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
پنکھ ریش و پر تیرندہ مرغ طیر	ڈالی شاخ و شعبہ شیخ فوج و قصبہ
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
بہتری خوبی بھلائی نیکی خیر	ڈوبا درج و حقہ جو نہ عطر دان
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
بیری دشمن دشمنی و بغض پیر	ڈرنا ترسیدن ہراس و خوف ہم
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
راست گوشتا قسم شوگندہ خیر	ڈوٹکا ڈورق کشتی معبر ملک ناؤ
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
آب پانی پوشیل و آب خیر	ڈول دلو و دول قرہ مشک خیک
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
خیر سوا ما دون و رای دون خیر	ڈولی مغز کفہ ہانڈی قدر دیک
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
جانگہ ران و فخر اجل و پامی پیر	ڈوبی غوطہ غوص یا غوش مناص
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
کفشگر موچی دو ال و شمشیر	ڈھکنا سر پوش غطا برکن اٹھا
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
چال رفتار و روش گلگشت سیر	ڈاڑھی لچہ ریش رُوب سببت پروت
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
مشئی و رفتن چلنا گشتن پھرنا خیر	ڈنک نیش و شولہ موک ابرہہ ثرہ
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت
صومعہ گرجا کلیسا قہ و نہ	ڈھیل مہلت جلدی تعیل و شتاب
ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت	ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت ت

دھارنی

ناجی

پچا

چا

پچا

پچا

پچا

پچا

پچا

پچا

پچا

پچا

پچا

حرف الیاء المعجمه متضمن یک صد و بیست و نه لغت

با لنگ افسار مقود با گور	ذیل دامن جیب کیسه قورگور
ف ف ف ه	ع ن ن ن ه
گهور امرب رشش لوس چرمه لور	ذاب وصمت خروده آهوجون عیب
ه ه ه ن ن ن	ع ع ع ن ن ن
نرف فاختیدن دهنکند دهنکی لور	ذات عین طینت و گوهر نهداد
ع ع ع ه ه ه	ع ع ع ف ف ن
کهار می بالی زفت بکها کهار	ذائقه طعم و مزه پیکاکلف
ه ه ه ن ن ن	ع ع ع ا ن ه
بل توان امکان تر و تاب زور	فرع قوس طاقت و یار امجال
ه ن ن ن ن ن	ع ع ع ع ن ن
غلغله غوغا فغان آفواه شور	فل خوار می فصح در سوا فیض
ن ن ن ن ن ن	ع ع ع ن ن ن
کیسه بر طرار سارق دزد چور	ضم برای زشتی شور و فحش خبث
ن ن ن ع ن ه	ع ه ه ن ع ع
ایک شویک صدایه صدک کد	ضمه دار و ضامن کافل کفیل
ن ن ن ع ن ه	ن ع ع ع ع
دود گیر اگر مچنی میل مور	دنب اشم و معصیت و زور و خطا
ع ه ن ن ع ن	ع ع ع ع ع
ارضه دیک دیوچه طاووس مور	دوب گلهنا حر گرمی شمع موم
ع ه ه ن ع ن	ع ع ه ع ع
گور کن خنار تربت قیر گور	ذوق لذت چکمه بخش چکما چشد
ن ن ع ع ن ن	ع ع ه ن ن ن
نظمی طلق آهوجر صحرانی گور	ذوب گرگ و سید بر حال بهیر یا
ع ع ن ن ن ن	ع ن ع ع ه

نوعی از ضمیمه

نوعی از ضمیمه

حرف الراء المهملة متضمنین یک صد و نینزدہ لغت و نسخہ

باک خشیہ دغدغہ دہشت خطر	عرب ہیبت بول سم و ترس ڈر
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
رہ طریق و جاوہ مسلک رکیز	راہ سنت نبی مشاج و سبیل
ن ع ن ع ن ع	ن ع ن ع ن ع
خٹا کر مطرب معنی لغتہ گر	راگ انجان زمرہ شیانید
ن ع ن ع ن ع	ن ع ن ع ن ع
جاگنا بیداری و قیظہ سہر	رُویا حلم و خواب سنا سندر نوم
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
تسعہ نو نہ دس دہ و عشرہ عشر	ربع چارم باو آدھا نصف نیم
ع ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع ع
بضع مفسد شتر آدر بیشتر	رگ زن و فقدا و فاصد گشاک
ع ع ع ع ع ع	ن ع ع ع ع ع
رہنما مرشد دلیل و راہبر	رشد ارشاد و ہدایت رہبری
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
کاخہ مدار و شران بازاران مطر	رشمہ چکرہ چھینٹ بارش نکال
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
رونے والا باکی گریان نوحہ گر	رونا نوحہ گرنیہ و زاری بکا
ع ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع ع
ماجرہ کیفیت و حال و خبر	رویداد و سرگزشت و سانحہ
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
ہمخان ہمراہ ساتھی ہم سفر	رہنے والا ساکن و قاطن مقیم
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع
غربت و سیاحی و حلت سفر	راہی طاعن راہرو سا فرغیب
ن ع ن ع ن ع	ع ع ع ع ع ع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

نوع

ایضا حرف الراء المهملة متضمن یک صد و نوزده لغت و نسخہ

راسخ و مضبوط و محکم استوار	استقل و اثیق حصینہ با پدار
راحت و سلوت و عفت روح و سکون	چین سکھ آرام آسایش قرار
رائح و دخت و زرق و بادہ شاد	شارب الخمر و شرابی مے گسار
راوق و ول و غیر مے صہا شراب	نشا کیف و سکر مستی و خمار
رای ہوش و عقل لب و فران خرد	حیر حادق و دانا زیرک ہوشیار
رزم ناورد و جدل جنگ و دغا	حرب پیکار و ستیزہ کارزار
روث گو بر سر گین سر قین کیڈل	گھاس تبین و کہ علف چارہ نیا
رایہ سعفرنج شیرینہ قرع	گنجا اقرع کل کچل شیرینہ وار
روضہ گلشن باغ بستان گلستان	باغچہ باڑی کیلا خاردار
روپا چاندی نقرہ و سیم و چین	زر طلا سونا و ہب عقیان نصفا
رخت کالا سازا سبب اثاث	دگہ حانوت و دکان رستہ قطا
ریشک عقرب بچھو کزوم کا کز	کابچلی مسلخ و خیر شا پوست مار

د آسودگی

د آواز و زین و شوق و تقال

د آسودگی

د آسودگی

حرف الراء المعجمة یک صد و شانزده لغت و نشخه

بھڑا بنوہ و حشر جسم غفیر	زجر چھڑکی بازدارندہ جسم
گرنا افتادن ٹھکا ماندہ جسم	زاد توشہ برگ متزلزل مرقعہ
جیل خورد گردید خاد و موش گیر	زاع کو آچھ کھوسٹ آلو بوم
منکر و فرخ بڑا پچا شیر	زشت مکروہ و کبریہ و بد قبیح
باج عقیقہ قراستون عقیر	زروی صفت پیلاں آبض سفید
سختی شدت مشکل و مشکل عیر	زعفران کشیدہ عصف کسم
خوبصورت خوش لہا نیکو طریہ	زشت و بد شکل بد صورت ہم
واقفیت آگہی واقف خیر	زینہ در شجرہ سیرھی سلم زردبان
طاق و تر و منقر و منسا نذر	زنج شفع و جفت جوڑا یک فرد
پشوا مخدوم خواجہ شیخ پیر	زہد تقویٰ پارسائی اتقا
ہینگ خلعت انگڑہ سیرہ عیر	زیرہ کمون سونٹھ سڈھی بخیل
بانسری فرار نے سیتی صفیر	زنگ ناقوس و دوع منقاف سنگھ

دخات جوت

دعقیر

دعقیر

دعقیر

حرف الشین المعجم متضمن یک صد و سبست چهار لغت

چاند غاسق ماه لوفن شش قمر	شرق خاور غرب کچیم اختر
مرد و بشری بشارت خوش خبر	شاد و فرحان خرم و خرسند خوش
کوزبان شعله امرازه شبر	شوره ابریسو و باروت لفظ
زبد شیر شیر و شیم چرک شبر	شاد و در طرفه نایاب و غریب
مهر بری بد بختی اچج زشت تر	شوخی و سرک کرسه میل تر
فاجره بدکار و شجک قفسه غمر	شلف کسی روپی لولی لکے
گٹھلی خسته استخوان خرماتر	شحم جربی سیم و گوشت ناس
به حسن خوب اچھا بہتر خوشتر	شفقت و رفق و عنایت محبت
فوق بالا بر علی اور زیر	شلم و شلم بلم تفاح سب
ہینر عین انہی مادہ فعل نر	شاشہ میزک بول شیخ پشیابوت
کو دکی طفلی صبی خردی صغر	شیب شیب پیری شیخوت ہرم
داستان اسطوره افسانہ نم	شیم خصلت داب عادت خلق

شاد و فرحان
شوره ابریسو
شاد و در طرفه
شوخی و سرک
شلف کسی
شحم جربی
شفقت و رفق
شلم و شلم
شاشہ میزک
شیب شیب
شیم خصلت

شاد و فرحان

شاد و فرحان

حرف الیاء المهملة من یکصد و پنجاه لغت و نسخه

صیت ذکر خیر شهرت شهرت	صوم روزه برت صداکم روزه دا
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
میش قیمت عالی زرین کا بد	صدق سچائی سدید و راست تیغ
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
خدیگر ممتوئی مقرر جاے قرار	صنغ لون و دیز قام و امانگ
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
چیز شے برکار سحر شاهکار	صفر بندی نقطه و نکته خجک
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
غل خروش و شور جلا اٹ نکار	صوت آواز و صدا ناله نفیر
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
کھول بکشا یا در کھ تو یاد دار	صعب مشکل شاق مشکل تراہم
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
آب خوردن پانی پیانا لایار	صلت و کول کرم بخشش عطا
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
سین اشارہ چشمک و ایمانگار	صمت خاموشی خموشی چ سکوت
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
قطر خیزہ کران حوزہ کنار	صوب جانب سو جهت سمت طرف
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
کاٹ برش حد و آب تیغ دھار	صارم و شمشیر بندی تیغ سیف
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
کاغذ و قرطاس کاغذ لکھ نگار	صوف لقمہ حجرہ آمہ دوات
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع
بس بسا بسیار بچید بے شمار	صوالت و حشمت و محبت و بدب
ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع

بج

بج

حرف الطاء المهملة متضمن یک صد و بیست لغت و نسخہ

طہر پاکي اقدس اظہر پاک تر
 طاب نکمت طیب خوشدراکم
 طاروت و حادث جدید و نوینا
 طائفہ متعشر گروہ و زمرہ خیل
 طرہ باران گیر چھایا سفت چھت
 طعن آما آرد روئی خیزنان
 طوع خواہش رغبت و میل و گرا
 طام و بر غوث پیو قذہ کک
 طلق تلک ابرک جھنجھل آئینہ
 طائل و برج و شمع شفقت
 طفرہ و بیان نافع کار و فعل کام
 طین گل و لای و حل کچر خلایا

روشنی لمعان ضیا بر تو عسدر
 باس بد بو گندگی نتن و دفر
 کمنہ پوشیدہ پُرانا تازہ تر
 شش چھ چارہ اربع عشر
 حلقہ در کند امصرع نحت در
 خشکی پرسم آٹے والا آرد گر
 پور بند انبویہ گشتا نیشکر
 کوی گلہ جھوڑا چھت چھت
 لولو موتی جو ہر گوہر گہر
 ٹوٹا خضران خضر زبان نقصان
 مزد مزدوری و اجرت فن ہنر
 سنگر نیرہ کنکری ڈھیلادر

کجی

کجی

کجی

کجی

حرف الفاء المعجمة متضمن یک صد و شانزده لغت و نسخه

قطره بل جبر جا در آبشار	ظهر پیشین دو پیر نصف النهار
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
کوه شخ طود و بکل و زرو بکار	ظطر بر پتھر حجر سی و سته سنگ
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
چھوٹے والا رہنده رستگار	ظالم و سدا گر جا بر ظلم
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
پٹر نکل و دووہ شجره رو کھ دار	ظنب جڑ بن اصل یا بود انہال
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
داشتن رکھنا نادن ترکھ بد	ظرف آوند و سون بر تن و دعا
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
جھاڑنا ر فتن ہبسا گرد و غما	ظعن رفتن کوچ کردن از حال
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
جادو گر راقی و ساحر عسک	ظفر ناخن نیکم اصابع او نکلان
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
کاستن گھٹنا گھٹانا اختصار	ظجل سایہ و صوب شد و آفتاب
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
رسم ہنجا رو رو ش شیوہ شعار	ظلم بیداد و تعدی مظالم
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
اذن دستوری اجازت خلل	ظلمت و تاریکی و بھو و ظلم
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
بھیدہ و راز بھیدی راز دا	ظن گمان شک زعم و ہم و خیال
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن
و قمر علم و روبرو باری و دوتار	ظنیت و ہتان و نہمت افترا
ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن	ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن ع ن

در نسخ داد و سکون از آنجا دور و آخر از اول و کار
فیض المهرمانی و نیم تالی بر وزن بر از نیم تالی سادہ ۱۱

حرف العین المهملة بمن یکصد و ائست یک لغت و نسخ

عرب غارشت بر یون کجاکر
عین کیر مهر سونج هور شرق
عاصی نافرمان بغاوت کشی
عاقبت انجام اتمام ختام
عزم اراده قصد نیت یونیک
عسکری جندی سایه لشکری
عضو اندام و بدن قالب جسد
عفو عفو ان صفح بخشش مغفرت
علم دانش عالم و دانا پسیم
عرض چهرائی فراخی دوسر حب
علاج بایسته حصن دندان قیل
عکسبوت و جوله کمری موله قدس

بهاژ تا خرق و دریدن بجاژده
شمس غورشید آفتاب یونج خور
تو دنگیل رگم بنه لعیابیر
استها پایان تمام آخستیم
غزاقه خلوه گھاٹ مشرب انجور
خادم و فرمان برد نوکر نفیر
هاتم کیک و جار حید دست کر
چونج منقار و کلپ نول و شتر
پیشہ صنعت حرفه صنایع کارگر
ساگ سبزی و تره گاجر گذر
کازی کندی کیوڑا کادی کدی
بهر کلیر و دوبر مخ زنبور بر

نکاح

نکاح

نکاح

نکاح

حرف الغین المعجمة بکسر نوزده لغت و نسخه

واضح ولا یح عیان ظاهر ظهور
 شوم ممسک رفته کوتاهی قصو
 ناودان پر ناله مبرز جاضر
 خس بخیل و تندر و جزیر کور
 پہلوان دشت زن مل گرسر
 تنباد و ضرر آندی لو خور
 گھاٹ مغیر پار ہو جان غسبول
 منتشر رگنده مانده سندبور
 پیش قبل آگے فرا حضرت حضور
 رنج الم کربت گذر جانامرور
 سنگدوله گرد باد اعصار مومر
 مکر کید و رید وستان شذر

منج طرز و نازنازیدن فخور
 غازه گلگونہ او بٹنا و ستمہ نیل
 غائط و جریکین برار و یوخ گوه
 غرقہ بالا خانہ کوٹھا سطح بام
 غرول و بزدل جبان نامر و بیغ
 غلبہ استیلا تغلب و شتم و
 غسل و شستن و مونا بجا و نگلا
 غش کدورت صاف بخش محض
 غیبت و پیش بعد صحیح و عقب
 غم ملال اندوه و حزن و دست ہم
 غوطہ خور غواص غالف غمر زن
 غنی ضلالت غلبہ گمراہی ضلال

د

ع

د

له

حرف الفاء متضمن یکصد و سبست^{۱۲۲} و دو لغت و نسخ

خون کهر کی حاکم و دیوار حیدر	فاتحه عنوان سر آغاز صدر
صحن انگن نشیگاه خانه صدر	فلک و مرکب شیک منزل تکه دوک
مکرمت غرت بزرگی محمد قدر	فر مسمن مؤثا لمت صحن گبر
خر خسته جگر سلاج جنگ کدر	فاخته کالجه صلصل قاز غار
غرو حرمت آبرو تو قیر قدر	فخ شبک دام و صید واسل
چاند پورا ماه کامل خار بدر	فرقه جمهور و جماعت کافه
مکیه بالش چار بالش دست صدر	فصل انعام و سخا جود و نوال
وزن سخن تو لنا اندازه قدر	فلس بسیار پول گل و مری مشیر
جنب کروت پهلوی جاتی سینه صدر	فم دهن فوه و دبان منم بوط لب
عربده اینجا لڑائی بلوئی غدر	فوج عسکر کو کیه جیش و شم
مالداری و سیارت غنیه قدر	فیل ماده پختنی با تخی پیل فیل
ارتقا چرخها اترنا حل و حدر	فرش گسترده بچها ناله حدر

حرف الفاف متضمن یکصد و شصت و هفت لغت

فصل نکلین یاره کره انگلن سوا	قرط بالا طوق سنلی عقد بار
کھیل لب دلچ بازی مات با	قرعه ضرب کعبه پانسانمره گوٹ
مرتبه ره نوبت دی دفعه بار	قبضه دستہ بقبض غره نصاب
صرع مرگی گھنی سرگیه دوار	تحف کا جاک کاسه سرکھوری
خرد دہلی آستان چوکت کر	قرنچ آشنه چھریه مسک شک
زخمی گھائل خسته مجروح و کاک	قرحه وزخم و جراحت گھاوش
شیرنا عوم و شنا سنج و شنا	قلزم و نیم بحر طم دریا طغسم
بھوا سرق چھوٹ صحرائی خیا	قشر چھلکا پوست قطعه قاشچا نک
گھر کده خانه سرا کد بیت دار	قصر کاخ و کوشک ایوان محل
لوہا آہن قین و آہنگر لہار	قفل تالا کنجی منقلح و کلید
نامرہ کھوٹا کھر اجیت رعیار	قلب مغشوش و دغل زلف و رستم
مختسم شمس تو انگر مالدار	قینہ پوشی مایہ سدر مایہ متاع

درجہ اولیٰ از معانی و معانی

حرف الکات التازی متضمن یکصد نوزده لغت و نسخه

کورا عمی اندهانا بسنا ضریر	باصر و بسینده و بینا بصیر
کانا اعور لکاشل شکاشل	خوشنما زریا بسندیده هنر
کو تر و درقا کو تر خرو بیت	ساجچه چپرا اشکاری صیگیر
گش زحل کیوان سنج شنبه	گهانا کشکاب امش جو مار الشعیر
کعبه قبله مقبده و مسجد مسیت	ماجد و سامی بزرگ و مہ کیر
کلیه گرده زہرہ تیار و دہانت	دل جنان خاطر درون بال صمیم
کم قلیل و اندک و کمتر اقل	قدری نندے قلنا مشتقی مسیر
کنشٹی صندغ و شقیقه طره زلف	بے سبب لغو و عبث بہیودہ خیر
کو دون کدیرم طلبہ بیتی شنبید	ماش ہندی قلت کلتی جو شعیر
کبڑا احب منحنی و لوح کوز	چنگنا بونا پستہ قدا قصیر قصیر
کنگمی شانہ منظر اسح جو راجہ	عیب جو عیباب بدگو خلیہ
کھسرا حصہ سرخچہ پتی شری	امی نا خواندہ مورخ باز گیر

شماره چوبیس اینست

حرف الکا الفاری متضمن یکصد سبب لغت و ششم

گردنای کتو پسر کی با دفر	شاغل آر هر درج و دشم کور
گازر و قصار دهبوی دهبوی	طائر اُر نے والا پُران اُر سیر
گالی دشنام و شتیمه سب داو	نفع ده نافع موش کار گر
گر بزی خدعه فریب زرق مثل	کاند و مکار گر بز حبله گر
گون عدل و تنگ خرچین جوال	نقد فقدان گم نشان سیما اثر
گال کنگنی شالی و شلتوک دھان	سرسون سر شفت کر سنه کسنگ مٹر
گلہ بان راعی شبان چوپان کرد	هونا گشتن بودن الا جز مگر
گالاکس و پند مند و نذیف	ندی ارغاتال کولاب و شمر
گیتی جگ گیمان جان سنار خلق	کسلائی گوش خربوز اشگر
گاڑی گردون ارابه گاؤ بیل	بوچھ نقل و بار حاصل بار بر
گوخا عجم اخرس اکلم گنگ لال	بہرا کلیا وہ اضم اطروش کر
گیت نمہ رامش و دستان ہرود	آسیا چکی رحا ورطہ بھنور

حرف اللام متضمن یک صد و سبست یک لغت و ششم

لک کا کودک طفل بوڑھا شیخ پیر

لامہ و درع و زره پوش و کس

لالی حُرمت سُرخِ احمر سُرخِ لال

لا ولم لئا و لیس تا نہیں

لاوہ گلی ڈنڈا سُرگل گیند گوس

للع طیبیت دل لگی طیب و فراح

لغز بُرد الغوزہ گردک چستان

لنگ و اُتھج لنگڑا آورد پوپلا

لاکن و آتا و لیکن بلکہ بل

لخی و فک جبرازخ ٹھٹھی ذوق

لوڑہ عمران و ملازہ کنج کاگ

لیل شب شفق دن بناور و نور

پیر زن زال و عجوز و گند پیر

بیک سمسار ایچی قاصد سفیر

روشن و لامع و درخشان پیر

دسے بدوہ برخیزاٹھ لے تو گھر

ولنشین مقبول و لکش دلیر

کاش افسوس و دریغ و دوا می

قصہ خوان افسانہ گو سام سمیر

نا توان کمزور کم طاقت حقیر

دھوکا گوراب و سراب آل و کثیر

دُون دنی سفلہ فرومایہ نحیر

دست اجابت چپیش و زنجہ حیر

بلکہ بھو بھیل گرم خاکستر خیر

نام و کلام

حرف اللام متضمن

حرف المیم متضمن یک صد و سیست و سه لغت و الا شخه

مستقل شمرنده نادم شمرسار	ننگ آرزوم و حیا و ششم عار
میل مگرد و ترش و زرش شنو	کاف و زارع کسان و همگان کا
محول دام النج و ثمن قیمت بها	دار باز و غازی نشت زر گرشنا
مثل آسا و ش مشابه و مثال	سان بیان نهم رنگ همچو دین دار
مستمر نمرند همیشه نیت سدا	داما پیوسته همواره همار
منطقه فوطه کمر یکا نطق	طالب و داعی و خواهان خج استگا
میمون فرخته مبارک حدینک	شور محس و شوم مخوس و ششار
ملنا مالیدن پشیا خور عرق	باز بازی قید نخب و شکار
مخبط ابره در زن و سوزن سوزی	دوخت بیون تا کار شسته خطا
مروه میت جیفه مرور و کشت	بست عشرون گنتی تعداد و شما
موت حین جیف اجل مرگ و ثبات	و خم و خمه مرقد و تدفن مزار
مهربان مشفق حفی عاطف شفق	مهربانی لطف شفقت مهر بسیار

شازش

نعام

شایان

زحیات

مهر

مهربان

حرف النون متضمن یکصد و شصتین پنج لغت و نسخه

طیب و پاک و زکی طاهر ظهور	ناگیر و لاجرم لابد ضرور
مرحک شک عدس و انچه مسور	نلج غلج بجز و تخم حب
عجب نخوت کبر خود بینی غرور	نوپا کبر و ساد و اورد و بکل
سوزش و حرقت طبع و هوئی بکوه	نخن ماهم بود هستی و وجود
کوهی کند و مشکا حم و خوش	نوسه تسعین بود و بجه پیا س
احتیاج ارب و ازین حاجت شوق	نانی جدّه اُمّ الاُمّ نانا نب
ناسپاسی کفر ناشکره کفور	ناون اسم و نام گنای خمول
کثرت و بسیاری پستیایت و ففور	نوم لیتن نرمی لیتن رفیق لین
دوستیخ و زنده چوپایه سستور	نسر کرکش گدسو و خنریخوک
بهار گلخن و بخی آتشان و کور	نضج و بختین طنج پیکان پزیکا
لاغری ضمرو و محقق ضر و ضمور	نی کجا خام نارس کال فنج
عاری عریان و بربنه نگاعور	ناب پیا پیش و جب بالشت شبر

نایب

نایب

نایب

نایب

نایب

نایب

نایب

نایب

حرف الواو متضمن یک صد و نوزده لغت و اسطرخه

موجب و علت سبب چه و مر ع ع ع ع ع ع	واسطه باعث و ساطت رکیز ع ع ع ع ع ع
بادیه بامون بیابان وشت بر ع ع ع ع ع ع	واوی بیدار غ جنگل مشیه تیه ع ع ع ع ع ع
چسیت کیا ہے تو و تھا جو اگر ع ع ع ع ع ع	وافی پورا جلد کل کامل تمام ع ع ع ع ع ع
پڑھنا خواندن فتویٰ پیوستہ و غیر ع ع ع ع ع ع	واوی و حق شان ثابت بار و باب ع ع ع ع ع ع
دلفگار و بیدل و خونین جگر ع ع ع ع ع ع	والہ عاشق خستہ شیدا شیفہ ع ع ع ع ع ع
مشتر مشہور نامے نامور ع ع ع ع ع ع	واہب و باذل نخی معطی خواو ع ع ع ع ع ع
فیج شاطر نامہ بر بیامبر ع ع ع ع ع ع	وحی پیغام خدا مرسل رسول ع ع ع ع ع ع
بویہ بویک بوبو ہد شاہ سر ع ع ع ع ع ع	ورما آرنب شاخ گوش و زموع ع ع ع ع ع ع
زرد چہ بہ ہر دہلدی عود اگر ع ع ع ع ع ع	ورک چوڑا اگر و زردت و شیرین ع ع ع ع ع ع
ہتر او لے احسن اسعد نیک تر ع ع ع ع ع ع	وارزن و ازون قلب و ندھاپٹ گون ع ع ع ع ع ع
دھن کمان قوس جلد زہ و ع ع ع ع ع ع	وقف استاون کھڑا ہونا قیام ع ع ع ع ع ع
لوبیا ڈاڑو ک لوبیا و و حبہ ع ع ع ع ع ع	ون چروخی نقل خواجہ صای جا ع ع ع ع ع ع

صحرا قدف و سبب عری

مانج جو انخر و کریم

نقشہ

نقشہ

نقشہ

حرف الهاء متضمن یکصد مقفده لغت و نسخه

<p> باوید دوزخ سفت در البوار ع ت ع ع هنیس مجل دهره محمد داسه واس ع ت ع ت ع ت بان باری نغم خود خوش آب ع ت ع ت ع ت اچلی کهنک بچک و که فواق ع ت ع ت ع ت هره گریه بی ستور و هرس ع ت ع ع ع بدیه تحفه ار معان و نوران ع ت ع ت ع هلاک این خفت سبک هلاک خفیف ع ت ع ت ع همخان همسر بر آب مستوع ع ت ع ت ع هند ی سفته کا غد زر سفتع ع ت ع ت ع بنوده بنود جھول محل آنکس کت ع ت ع ت ع هووے باشد کیت کیونکر توچم رس ع ت ع ت ع هنرم و بیمه خطب لکری خشب ع ت ع ت ع </p>	<p> خلد مینو حنبت و دار لست در ع ت ع ع لیکها آماره حساب و قرار یار ع ت ع ت ع مالی گلچین باغبان تو تو بکار ع ت ع ت ع همضم بچا مرغ جشا محبل و کا ع ت ع ت ع چو بار فریب موش خرزن برقرار ع ت ع ت ع گیدڑا همز توره سرعوب و شکار ع ت ع ت ع چرمه والا مرتقی راکب سوا ع ت ع ت ع و شگردان عاریت تسمیه اودھا ع ت ع ت ع و کس نقصان و خلل نقص و خرا ع ت ع ت ع ساربان حادی فترت بان او شیا ع ت ع ت ع اضطراب و بقیار ای خطب سر ع ت ع ت ع طاهری و طلیخ با درجی انت در ع ت ع ت ع </p>
--	--

دست
دست

دست

حرف الیاء التامی متضمن یک صد و دوازده لغت و شش

یاری ده ناصردد کار و ظمیر	عائین دیا ورمعا و ن دستگیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یاد از بیره حفظ نسیان سهو بھول	گیسر آسانی سلیس آسان سپر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یار ہدم آشنا حافظ رشق	کاروان وقافلہ ستارہ غیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یاس نا امید و حیران زاس	بھیک گدیہ چھولی زنبیل چشیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یاسا ماتم سوگ سوگی ماحی	قید خانہ محبس و زندان حصیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یال عنق و جید گردن نایر گھنچ	حلقہ خیر گھیرا جدول خط لکیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یادری یاری ملک نصرت مدد	ڈرنے والا خالفت ترسان خیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یادہ ہرزہ پوچھ ہیودہ گراف	بے نمون بے شبہ سچون بے نظیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یزنہ ہنونی خشن داماد خویش	حافظہ سہیظ و نوا پوتا شبیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یابی بیمار و شدہ روگی علیل	روگ بیمار و مرض مرقہ تو بمیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یغنی شایان فراخور شاکیگان	لائق و شائستہ و درخور جدیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع
یومیر روزینہ ادرار و کھافت	واجب و لازم ضروری ناگزیر
ت ع ت ع ت ع	ت ع ت ع ت ع

زبان

صاحب صلیق

اعادہ و نون

نقص

نقص

الاصب

جلوه موزون بی پرده فروخت	بهر فیضان این نصاب و لکشی
--------------------------	---------------------------

سال خواهی فارغ جدت پسند	خال افترا برلقاب و لریاب
-------------------------	--------------------------

اعنی اگر ابعاد و تقاطع فزاید سال حال جلوه نماید مصرع و لکش هم مآده است

خاتمه الطبع الحمد والشکر لله على نواله والصلوة والسلام على رسول

محمد وآله اما بعد این نصاب عجایب سوم به فیض شاه جهانی

تالیف بنیف شاعر به مثال فصیح المقال مولوی شیخ

غلام احمد صاحب فروغی حسب فرمایش بنیف

مدوح ماه شوال المکرم ۱۳۲۲ هجری

در مطبع رزاقی واقع کانونه رازیه

عاجز محمد عبد الصمد غفر له

عشر شید

طبع در بر

نقط

تاریخ طبع ثانی از مولف

صد شکر احسان سیر بنی نصاب لکشا	مقبول گھر گھر ہو گئی مقبول گھر گھر ہو گئی
کی دو مطبع کی خطا اب اسکو نہ تھا	ہلو سے بہتر ہو گئی ہلو سے بہتر ہو گئی
قطر کو جھٹ پٹ کلکت لکھ فروغی خط	قند مکر ہو گئی قند مکر ہو گئی

قطعات تاریخ مطبوعہ سابق ریختہ کلکتہ جبر سلسلہ خضر
استادی مولانا مولوی فدا علی صاحب فارغ مراد آبادی حوا

این شوخ زحجرہ گاہ مطبع	بنمود چوروسے حیرت افزا
تاریخ بطور نو نوشتہ	شد چاپ نصاب مرد وانا

ایضاً

زیور طبع بین کر نخلی	دیدہ افروز دل آویز کتاب
مصرع سال سادہ فارغ	مجمع فیض ہے دجیمپ نصاب

ایضاً بقاعدہ بیانات

شائق علم ہنر شیخ غلام احمد	کرد الیف پی درس کتابیہ مثل
خواند فارغ ہے تاریخ مکر مصرع	جامہ طبع بیر کرد نصاب بی مثل

سلسلہ تصنیف و تصحیف شاہ امداد زور و کثرت کلام گھر گھر ہوا
ان کا بیانیہ ہے کہ درج ذیل تصانیف تشریح شدہ
۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع
۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع
۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع
۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع
۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع
۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع
۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع
۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع
۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع
۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع

سلسلہ از روی جانب دیگر
۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع
۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع
۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع
۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع
۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع
۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع
۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع
۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع
۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع
۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع

بیانات
۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع ۱۔ تاریخ طبع
۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع ۲۔ تاریخ طبع
۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع ۳۔ تاریخ طبع
۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع ۴۔ تاریخ طبع
۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع ۵۔ تاریخ طبع
۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع ۶۔ تاریخ طبع
۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع ۷۔ تاریخ طبع
۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع ۸۔ تاریخ طبع
۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع ۹۔ تاریخ طبع
۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع ۱۰۔ تاریخ طبع

ف ۲۱۳

CALL No. ۱۰۲۲۷۴

ف ۲۱۳

۲۲۷۴

فیض شاہجہان

فروغی

Date	No.	Date	No.

MAULANA AZAD LIBRARY
ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES - PERGAL SECTION

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of **Re. 1-00** per volume per day shall be charged for text-book and **10 Paise** per volume per day for general books kept over-due.

